

Opatství Fountains

Photograph © Kippa Matthews

Bílí mniši

Cisterciánští mniši si zvolili těžký každodenní život. Nosili róby z nebarvené ovčí vlny, proto začali být nazýváni "bílé mniši". Spodní prádlo bylo zakázané, spodky se poskytovaly jen na dlouhé cesty. Tito "chóroví" mniši uměli číst a psát. Svě životy zasvětili a zasvětili modlitbě a meditaci.

Po většinu času byli zticha, na komunikaci mezi sebou používali posunky. Osmkrát denně při bohoslužbách zpívali chválu na Pána Boha. Dodržovali prostou dietu, většinou chléb a zeleninu, a pili slabé pivo.

Založení nového opatství

Roku 1132, po rozepři v Yorském opatství sv. Marie, se třináct benediktýnských mnichů uchýlilo do ochrany arcibiskupa Thurstana z Yorku. Ten jim poskytl plochu v údolí řeky Skell. Mniši sem dorazili 27. prosince 1132.

Bylo to dobré, mírumilovné místo, chráněné před špatným počasím. Poskytovalo dřevo a kámen na stavbu a hojnost vody z řeky, napájené prameny ze strmých svahů. Jméno opatství, sv. Marie z Fountains (fountain – pramen, zřídlo), může pocházet z těchto pramenů, případně ze jména sv. Bernarda de Fontaines. Tento byl cisterciánským opatem v Clairvaux ve Francii od roku 1115 do 1153. Roku 1135 povzbudil mnichy ve Fountains, aby vstoupili do cisterciánského řádu. Cisterciánská podpora pomohla novému opatství, aby bylo oficiálně založeno a mohlo začít s ambiciózním stavebním plánem.

Chrámová loď

Úspěšné opatství

Opatství začalo dostávat dary ve formě peněz nebo pozemků od bohatých rodin výměnou za modlitby mnichů za spásu jejich duší. Větší pozemky znamenaly více ruční práce, než mohli mniši zvládnout, pokud chtěli nadále své životy věnovat modlitbě.

Laiční bratři

Laici byli mniši, kteří pracovali na farmách a na statcích. Uzavřeli mnišský slib, ale nosili hnědé hábity namísto bílých. Vykonávali v opatství běžné práce, přičemž se zúčastňovali na menším počtu bohoslužeb.

Bylo jim dovoleno déle spát a více jíst kvůli jejich vysilující tělesné práci. Bez nich by se Fountains nikdy nestalo tak bohatým opatstvím. Mnozí z nich sloužili opatství jako zedníci, koželuhové, obuvníci a kováři, ale jejich hlavním zaměstnáním bylo starat se o obrovská stáda ovcí. Ovce byly chovány na statcích, které se rozprostíraly na západ směrem k Lake District a na sever k Teesside. Vlna se stala hlavním zdrojem bohatství opatství. Opatství se rovněž zapojilo do těžby olova a železa, lámání kamene a chovu koní.

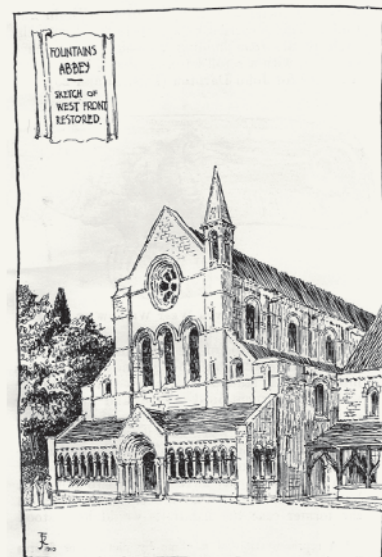
Těžké časy

Nicméně do roku 1400 mniši rozšířili své pozemky na plochu mnohem větší, než potřebovali k přežití, a co bylo důležitější, větší než mohli kontrolovat.

Kapitula

V 14. století se opakovala špatná úroda, choroba ovcí, útoky hladových Skotů a mor (Černá smrt). Mnoho lidí na mor zemřelo, takže opatství se už nedostávalo laických bratrů a muselo pronajmout klášterní statky. Mniši nyní dostávali peníze a výrobky jako rentu. Na konci 15. století začala produkce mléka vytlačovat chov ovcí.

Opatství vypadalo možná takto.

Poslední roky

Opat, jakožto hlava opatství, byl velmi mocný muž. Marmaduke Huby, jenž byl opatem v letech 1495 – 1526, postavil působivou věž. Ale v 30. letech 16. století králi Henrichovi VIII. vadil vliv a nezávislost církve. Rovněž bažil po jejím bohatství. Nařízením parlamentu zavřel všechna opatství a kláštery. Tento akt vešel do dějin jako Rozpuštění klášterů. Jakožto jedno z největších a nejbohatších opatství, Fountains bylo uzavřeno jako jedno z posledních v listopadu 1539. Opat obdržel penzi 100 liber ročně, což v té době byla značná částka. Probošt dostal 8 liber a každý z 30 mnichů po pěti librách. Olovo ze střechy bylo použito na výrobu zbraní. Barevné sklo bylo vyjmuté a částečně využito v Riponské katedrále a Yorkském chrámu. Opatství bylo prodáno roku 1540.